

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Idy Hanzelovej v právnej veci žalobkyne: **A. K.**, zastúpená advokátkou JUDr. K. S., proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Banská Bystrica**, so sídlom Zvolenská cesta č. 27, Banská Bystrica, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** číslo A/2008/00435-CB zo 16. mája 2008, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2008, č. k. 23S/109/2008-103, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. októbra 2008, č. k. 23S/109/2008–103, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, odbor sociálnych vecí a rodiny z 11. marca 2008 č. A/2008/01246/10-MAL o odňatí peňažného príspevku za opatrovanie podľa § 64a ods. 1 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a zastavil jeho

výplatu od 1. augusta 2007 z dôvodu, že syn žalobkyne, R. K., nar. X., nie je odkázaný na celodenné, osobné a riadne opatrovanie. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v posudzovanej veci správne orgány riadne a dostatočne zistili skutkový stav, vykonali dostatočné dokazovanie na posúdenie podmienok pre priznanie peňažného príspevku za opatrovanie. Pred vydaním rozhodnutia nechal žalovaný opätovne vypracovať posudok (z 5. mája 2008), podľa ktorého má maloletý R. mieru funkčnej poruchy 50 %, čím sa považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím a bol mu navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Posudok je záväzným podkladom pre rozhodnutie vo veci poskytovania peňažných príspevkov a zákon v ust. § 64a ods. 1 výslovne stanovuje možnosť poskytnúť peňažný príspevok, čo je potrebné vykladať tak, že úrad môže priznať takýto nárok za splnenia zákonom stanovených predpokladov. Pokiaľ by v posudku bola navrhnutá táto forma kompenzácie, bolo by možné poskytnúť príspevok po preskúmaní a splnení ďalších zákonom stanovených podmienok pre priznanie peňažného príspevku. Za predpokladu, že peňažný príspevok nie je v posudku navrhnutý, správny orgán nemôže príspevok priznať, resp. naďalej vyplácať, pretože nie je splnená zákonná podmienka – navrhnutie v posudku, v dôsledku čoho nie je daný právny nárok na tento príspevok. Podkladom pre posudok boli aktuálne odborné vyšetrenia, bolo v ňom zohľadnené tak rozhodujúce zdravotné postihnutie (vrodená vývojová choroba srdca), ako aj fyzická schopnosť dieťaťa i nemožnosť jeho umiestnenia v kolektíve. Krajský súd nezistil také vecné pochybenia, prípadne nelogickosť v posudkoch, ktoré by odôvodňovali záver o ich nesprávnosti s možným vplyvom na zákonnosť rozhodnutia. Stotožnil sa so záverom žalovaného, že maloletý R. K. v súvislosti s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré považoval za náležité zistené a odôvodnené, *nie je obmedzovaný v sebaobslužných úkonoch podľa prílohy č. 1 zákona v takom rozsahu, aby bolo potrebné pre neho zabezpečovať celodenné, osobné a riadne opatrovanie, keď pomoc, ktorú vyžaduje pri týchto úkonoch, nesúvisí s jeho zdravotným postihnutím, ale predovšetkým s jeho vekom* – usmerňovanie pri fyzicky náročnejších hrách nemožno považovať za celodenný dohľad, ktorý by neodôvodňovali ani prípadné psychické zmeny, ktoré v konaní preukázané ani neboli. Taktiež skutočnosť, že dieťa nemôže byť zaradené do kolektívu v dôsledku zníženia imunity, nie je v zákone, resp. v jeho prílohe č.1 uvedené ako taká skutočnosť, s ktorou by bolo možné spájať priznanie peňažného príspevku za jeho opatrovanie. Základným predpokladom pre priznanie tohto peňažného príspevku je skutočnosť, že občan je na takúto formu kompenzácie odkázaný podľa posudku.

Aj krajský súd dospel k záveru, že odkázanosť maloletého syna žalobkyne na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, to je nepretržité 24 hodín, preukázaná nebola. Z týchto dôvodov žalobu ako nedôvodnú zamietol a neúspešnej žalobkyni právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru žalobkyne správny orgán nesprávne aplikoval ustanovenie § 64a ods. 3 zákona o sociálnej pomoci v spojení s prílohou č. 1 a posudky, na základe ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané, sú nesprávne. Poukázala na to, že jej mal. syn nezvláda ani bežné činnosti a úkony nevyhnutné pre život. Vrodená srdcová choroba, ktorou trpí, patrí k najzávažnejším vrodeným srdcovým chorobám, dieťa fyzicky nevládze kvôli slabému srdcu vykonávať jednoduché základné sebaobslužné úkony - osobná hygiena, jedenie bez pomoci dospelého, vyžaduje stály dohľad aj pri hre a každej aktivite, ktorá by mohla vyvolať kolaps. Pred plánovanou treťou operáciou srdca musí byť stále v strehu, aby sa neporanilo a nedošlo k infekcii, potrebuje špeciálnu imunologickú a hematologickú prípravu. Namietala nesprávnosť posudku č. A/2008/00435/AD z 5.mája 2008, konštatujúceho, že nevyhnutné životné úkony ako základné sebaobslužné úkony sa nepovažujú za fyzicky náročné úkony a že u mal. R. K. nejde o postihnutia horných či dolných končatín, ani o psychické postihnutie a preto nie je dôvod, aby tieto úkony nezvládol samostatne, prispôbením svojim možnostiam a veku. Závery posudkov sú podľa žalobkyne nelogické a vecne nesprávne, keď na jednej strane konštatujú zlý zdravotný stav dieťaťa, avšak na strane druhej tvrdia, že tento nemá žiadny vplyv a neobmedzuje dieťa v sebaobslužných úkonoch v takom rozsahu, aby bolo potrebné pre neho zabezpečovať celodenné, osobné a riadne opatrovanie, napriek dopadu kardiologického ochorenia na ďalšie fyzické možnosti dieťaťa, odporúčania lekárov ponechať dieťa v starostlivosti matky, dohľad nad dieťaťom a správy z domáceho šetrenia o neschopnosti vykonávať základné sebaobslužné úkony a podobne .

Žalovaný správny orgán vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v medziach žaloby a v rozsahu odvolania bez

pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 OSP a dospel k názoru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalobkyne, že predvolanie na pojednávanie bolo podpísané JUDr. Segečom ako predsedom senátu ale pojednávanie bolo vedené JUDr. Drahomírou Mikulajovou ako predsedníčkou senátu. V zmysle rozvrhu práce Krajského súdu v Banskej Bystrici na rok 2008 je JUDr. Segeč predsedom senátu, riadiacim senát 23S, popri ňom je predsedníčkou senátu aj JUDr. Mikulajová. Okolnosť, že vo veci predsedala JUDr. Mikulajová, hoci predvolanie na pojednávanie bolo podpísané menom predsedu senátu JUDr. Segečom, ktorý bol členom senátu rozhodujúceho vo veci preto nemala na zákonnosť rozhodnutia krajského súdu žiaden vplyv.

Podľa § 64a ods. 1 a 3 veta prvá zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov fyzickej osobe, ktorá opatruje občana s ťažkým zdravotným postihnutím staršieho ako šesť rokov odkázaného podľa posudku vydaného podľa § 57 ods.1 a 2 na celodenné, osobné a riadne opatrovanie (ďalej len opatrovanie), možno poskytnúť peňažný príspevok za opatrovanie. Peňažný príspevok za opatrovanie nemožno poskytnúť, ak občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo ak sa mu starostlivosť zabezpečuje opatrovateľskou službou. Opatrovanie občana s ťažkým zdravotným postihnutím fyzickou osobou uvedenou v odseku 2 sa vykonáva najmä na účely zabezpečenia pomoci pri nevyhnutných životných úkonoch uvedených v prílohe č. 1.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že jedným z hľadísk posudzovania nároku na peňažný príspevok za opatrovanie je odkázanosť občana na celodenné, osobné a riadne opatrovanie.

Nebolo sporné, že maloletý syn žalobkyne R. K. je považovaný za občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Spornou medzi účastníkmi bola otázka, či na základe jeho zdravotných ťažkostí spĺňa podmienky na priznanie peňažného príspevku za opatrovanie.

Žalobkyňa namietala rozpory posudkov s ostatnými podkladmi v administratívnom spise žalovaného. Odvolací súd mal za to, že pokiaľ posudkový lekár v posudku z 5.mája 2008 v posudku uviedol, že u mal. R. nejde o obmedzenie hybnosti horných či dolných

končatín, pre ktoré by nebol schopný vykonávať nevyhnutné životné úkony ako sú umytie tváre, zubov, česanie, obliekanie a vyzliekanie, presun na lôžko, použitie EC, jedenie a pitie porovnateľne s deťmi v jeho veku, hoci pri nižšej fyzickej výkonnosti ako dôsledku zdravotného postihnutia a že potreba pomoci pri kúpaní, vrátane umytia vlasov, príp. pri sprchovaní, podávaní liekov a sprievode mimo domáceho prostredia rovnako ako u ktoréhokoľvek dieťaťa v jeho veku nepodmieňujú jeho odkázanosť na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, tento záver nie je v rozpore so záverom o jeho zdravotnom stave. Za presvedčivý a logický považoval aj záver posudkového lekára, že usmernenie pri fyzicky náročnejších hrách nemožno považovať za celodenný dohľad. Pokiaľ ide odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom z posudku vyplýva, že bola navrhnutá kompenzácia formou peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný správny orgán pre zistenie skutočného stavu veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a napadnuté rozhodnutie v medziach žaloby je v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobkyňa v odvolacom konaní nebola úspešná a žalovanej žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová